

SIGNALENKAART MENSENHANDEL

CRIMINELE UITBUITING

Deze kaart is voor professionals die werken met kwetsbare personen. De signalenkaart helpt om signalen van mensenhandel inzichtelijk te maken en beschrijft hoe te handelen.

Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon met gebruik van dreiging, geweld of dwang en met het doel die persoon uit te buiten. Er zijn vier categorieën van mensenhandel: seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en gedwongen orgaan- verwijdering.

Bij minderjarigen (18-) is het gebruik van dwang niet nodig om van mensenhandel te spreken.

- Heeft eigen paspoort of ID niet in het bezit;
- Is illegaal in Nederland;
- Heeft geen beschikking over eigen verdiensten;
- Heeft onverklaarbare schulden;
- Drugs of gestolen spullen gevonden, zonder voorgeschiedenis in het criminele circuit;
- Trekt zich terug en/of verbreekt sociale contacten;
- Heeft plotseling nieuwe contacten;
- Sprake van ongelijke relatie met familielid of vriend;
- Wordt gechanteerd of familie wordt bedreigd;
- Dreiging met geweld;
- Heeft lichamelijk letsel;
- Bedelt op straat;
- Spreekt de Nederlandse taal niet of is analfabeet;
- Wordt opgehaald en gebracht (woon-werk) en/of weet niet wat de route is.

Bij criminele uitbuiting gaat het om het dwingen van een persoon tot het plegen van strafbare feiten. Een tiener die onder druk van een criminele groep drugs moet verkopen of winkeldiefstallen moet plegen. Een meisje dat door haar vriend wordt gedwongen om abonnementen af te sluiten. Een migrant die gedwongen wordt om zakken te rollen of te bedelen.

Het verschil tussen criminele uitbuiting en de andere uitbuitingsvormen is dat het slachtoffer vaak in beeld komt als plegger van een strafbaar feit waardoor slachtofferschap verborgen ligt.

Hoe te handelen

Signalen komen vaak op meerdere plekken binnen. Daarom is het belangrijk om met organisaties samen te werken. Ook als het slachtoffer zichzelf als dader ziet, is het belangrijk om uitbuiting te kunnen signaleren. Ga een gesprek niet uit de weg en vraag advies of ondersteuning bij professionals met kennis over mensenhandel. Betrek de politie vroegtijdig en ga niet zelf op onderzoek uit.

Wat kunt u doen als u een (mogelijk) slachtoffer signaleert in de regio Noordoost Brabant?

Stap 1. Breng de signalen in kaart.

Probeer zoveel mogelijk concrete signalen te verzamelen.
Raadpleeg betrokken professionals.

Stap 2. Overleg met een collega en volg interne procedures.

Raadpleeg een externe deskundige voor tips en adviezen.

- **0800-2000** raadpleeg Veilig Thuis. Zij kunnen anoniem info en advies geven en helpen bij eventuele vervolgstappen (24/7 bereikbaar).
- **073-6139225** raadpleeg de Maatschappelijke Opvang Den Bosch, team Mensenhandel en Prostitutie of de Zorgcoördinator mensenhandel.
- **0900-8844** voor niet spoedeisende zaken, vragen naar het basisteam van de Politie of afdeling AVIM (Afdeling Vreemdelingenpolitie Identificatie en Mensenhandel).

Stap 3. Indien mogelijk: ga in gesprek met het vermoedelijke slachtoffer van criminele uitbuiting.

Uitgangspunt is om zoveel mogelijk samen met de cliënt te doen.

- Waarborg de veiligheid (overleg intern en met de cliënt zelf wat hierin nodig is en overleg naar behoefte met het basisteam van de Politie of Veilig Thuis);
- Neem de tijd;
- Wees neutraal en transparant. Beloof nooit dingen die je niet waar kan maken;
- Persoonlijke benadering en wees oprecht; maak geen verwijten;
- Word niet boos om leugens/manipulatief gedrag (overlevingsstrategie);
- Let op culturele factoren (bijvoorbeeld voodoo, angst voor politie);
- In geval van een minderjarige, vraagt dit ook betrokkenheid van ouders/voogd.

Stap 4. Maak een weging van aard, ernst en risico's.

Maak een afweging of hier sprake is van structurele of acute onveiligheid.
Overleg met Veilig Thuis.

Stap 5. Meld bij Veilig Thuis indien er sprake is van, of vermoedens zijn van, structurele of acute onveiligheid binnen een afhankelijkheidsrelatie én organiseer hulpverlening.

Zorgcoördinator mensenhandel 's-Hertogenbosch e.o.

Onze zorgcoördinator heeft specialistische kennis op het gebied van procedures en kennis van het hulp- en ondersteuningsaanbod voor slachtoffers van mensenhandel in onze regio. De zorgcoördinator werkt bij de Maatschappelijke Opvang Den Bosch en is te bereiken via 073-6139225.

Bij spoed of een verdachte situatie bel 112.

Of Meld Misdaad Anoniem via 0800-7000 (www.meldmisdaadanoniem.nl).